

Willem Gerard Hofker
'Het kleden voor 't feest'
of 'Ni Dablig past prada'
(Bali, 1939). 55 x 40,5 cm.
Beeld mogelijk gemaakt
door S. Hofker.

Schilderij

Willem Gerard Hofker

Het kleden voor 't feest

Tekst Cécile van der Heijden

Het kleden voor 't feest van Willem Gerard Hofker (1902-1981) bracht tijdens een veiling 750.000 euro op. Ook voor het Zeeuws Veilinghuis was het 'een grote verrassing'. Indische schilderijen zijn gewild. Waarom? Wie zijn de aanbieders en kopers?

Het Zeeuws Veilinghuis opende 20 jaar geleden zijn deuren in Middelburg. Aanvankelijk werd veel werk geveild van kunstenaars, zoals Toorop, die geïnspireerd door het heldere Zeeuwse licht in de Zeeuwse kunstenaarskolonies verbleven. René de Visser, sinds 2008 directeur van het veilinghuis, is behalve in Europese kunst en Chinees porselein vooral geïnteresseerd in Indische schilderijen. Dat is geleidelijk ontstaan.

'We hebben weinig musea met goede doeken uit die tijd'

'In 2006 werd ons gevraagd een voorname inboedel te veilen, de opbrengst was voor een goed doel. Daarbij zat een doek van een onbekende maker -een belangrijk werk, dat zagen we. Het bleek van Lee Man Fong te zijn, de paleisschilder van Soekarno. Tot onze verbazing werd het afgeslagen op 125.000 euro. Omdat er vraag was naar meer, zijn wij ons gaan specialiseren in schilderkunst uit voormalig Nederlands-Indië. Voornamelijk vanaf 1900.

'Het grootste deel van de dag besteed ik aan het verwerven en bestuderen van de schilderijen. Wat we veilen, is veelal impressionistisch werk van Europeanen en werk van Indonesiërs die door de kunstenaars die daar verbleven beïnvloed raakten; het gaat in het bijzonder om landschappen en portretten. De aanbieders, vaak van een enkel doek, hebben zelf of via ouders een achtergrond in Nederlands-Indië. De meesten zijn nooit meer naar het land teruggegaan, en de kinderen hebben geen band met het werk.

'Kopers zijn met name welgestelde Chinese Indonesiërs, die soms zelfs een privémuseum hebben. Vooral werken van Willem Gerard Hofker, Adrien Jean Le Mayeur de Merprès, Rudolf Bonnet en Lee Man Fong zijn zeer gewild.' Serieuze internationale kunsthandel kent volgens De Visser ook weleens 'hilarische momenten'. Zoals die keer dat een kostbaar schilderij, goed verpakt weliswaar, door een klant met de auto vervoerd werd: 'gewoon op de imperiaal'.

Is de markt voor de meeste Nederlandse kunst ingezakt, die voor Indische schilderijen beleeft nog steeds een hausse. 'Het was een grote verrassing voor ons toen Hofkers *Het kleden voor 't feest* 750.000 euro opbracht, in 2013. Of de markt zo blijft, is de vraag. Die raakt langzaam leeggevoerd. Het blijft wat dat betreft steeds spannend om veilingen te organiseren die het kwaliteitsniveau van de vorige evenaren. Bijna alles wat geveild wordt gaat naar Azië, hoofdzakelijk Indonesië, en zal niet meer terugkomen. Het wordt in elk geval onder goede omstandigheden gekoesterd, wat in Indonesische staatsmusea, met name door klimatologische factoren, niet altijd het geval is.'

Dat kunst teruggekocht wordt door mensen uit het land van herkomst vindt De Visser prima. 'Als je ziet wat in Nederlandse museumdepots staat aan Chinees porselein dan is er hier nog genoeg. En Nederlanders zijn meestal niet zo geïnteresseerd in Indische schilderijen. Ze vinden ze niet vernieuwend, of willen niet aan die koloniale periode herinnerd worden. We hebben in Nederland dan ook helaas weinig musea met kwalitatief goede doeken uit die tijd. Zelf vind ik het mooie kleurrijke kunst, die ik vaak meer kan waarderen dan de Nederlandse bruinen en grijzen. Het is niet alleen een hype, er zitten topwerken tussen.'

Zeeuws Veilinghuis
Herengracht 74
4331 PX Middelburg
+31 (0)118 65 06 80
www.zeeuwsveilinghuis.nl

Het Zeeuws Veilinghuis organiseert twee keer per jaar een veiling van Indische schilderijen, de eerstvolgende is op 8 december 2015.